

Advies externe veiligheid

Extern Advies

Bevoegd gezag	: Midden-Groningen	Datum	: 8-02-2019
Kenmerk VTH/DMS	:	LOS-nummer	: Z2018-00010530
Aan	: Dhr. H. Nieken		
Van	: Patrick van Lennep	Collegiale toetser	: Alfred Drenth
Onderwerp / Locatie	: Externe veiligheidstoets voor verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen aan de Foxham 45-47 te Hoogezand		

1 Inleiding

De gemeente Midden-Groningen heeft de Omgevingsdienst Groningen gevraagd om een externe veiligheidstoets uit te voeren voor verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen aan de Foxham 45-47 te Hoogezand.

1.1 Ligging plangebied

De begrenzing van het plangebied is in onderstaande figuur met rood aangegeven.

Figuur 1: Plangebied Foxham 45-47 te Hoogezand

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de achtergronden van het externe veiligheidsbeleid besproken. Hierin worden onder andere de begrippen plaatsgebonden risico (PR), groepsrisico (GR) en de verantwoordingsplicht toegelicht. Hoofdstuk drie bevat het beleidskader. In hoofdstuk 4 worden de relevante risicobronnen voor het bestemmingsplan beschreven en in hoofdstuk 5 wordt de groepsrisico verantwoording beschreven. En als laatste wordt in hoofdstuk 6 de conclusie opgenomen.

2 Externe Veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is dit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), voor transportroutes het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en voor hogedruk aardgastransportleidingen het Besluit externe veiligheid

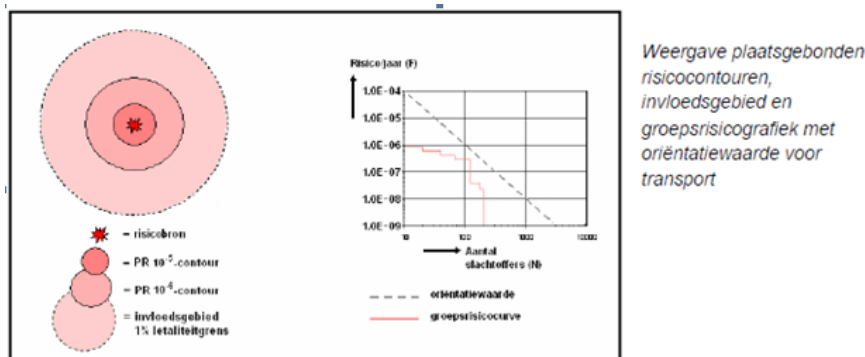
buisleidingen (Bevb). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} /jaarcontour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6} /jaarcontour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1%-letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN -curve.

Figuur 2: weergave PR en groepsrisico

Verantwoordingsplicht

In de wet –en regelgeving is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Aandacht aan de verantwoording moet worden gegeven wanneer het groepsrisico boven de oriëntatiewaarde ligt of wanneer het groepsrisico (significant) toeneemt. Bij de verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van deze kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten zoals mogelijke bronmaatregelen, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 3: Elementen verantwoordingsplicht groepsrisico

De eindafweging (vertaald in een ruimtelijke onderbouwing) kan pas worden gemaakt wanneer ook het advies van de Veiligheidsregio Groningen is ingewonnen.

3 Beleid

Om de externe veiligheidsrisico's te beheersen heeft de rijksoverheid een aantal besluiten opgesteld die leidend zijn voor externe veiligheidstaken van de provincie en gemeenten. Het gaat daarbij om wet- en regelgeving waarin risiconormen zijn gesteld voor respectievelijk inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Het rijksbeleid staat niet op zichzelf.

3.1 Risicobedrijven

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) bevat veiligheidsnormen voor bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het Bevi verplicht gemeenten en provincies rekening te houden met de externe veiligheid als ze een milieuvergunning verlenen of een bestemmingsplan maken.

3.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) is vergelijkbaar met het Bevi en bevat risiconormen voor transportroutes (spoor, weg en waterwegen). Op basis van het Bevt moet rekening worden gehouden met het Landelijk Basisnet (verder: Basisnet) voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uitgangspunt van het Basisnet is dat door het vastleggen van veiligheidszones de gebruikruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkelingen op elkaar kunnen worden afgestemd. Provincies kunnen een eigen Basisnet vastleggen; dat is ook binnen de provincie Groningen het geval.

3.2.1 Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen

Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt plaats via het spoor, over de weg en het water. Met het Basisnet water, weg en spoor worden risicoplaafonds vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en worden randvoorwaarden aan de ruimtelijke ordening gesteld.

In het Basisnet wordt een maximum opgelegd aan de PR 10^{-6} . Deze PR 10^{-6} kan daarmee niet meer ongelimiteerd groeien. De plaatsgebonden risico contour vormt de grens van de gebruikruimte voor het vervoer en tevens de grens van de veiligheidszone. Een veiligheidszone is een zone langs wegen, hoofdspoorwegen en/of binnenwateren waarbinnen geen nieuwe kwetsbare objecten zijn toegestaan. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten zijn hier alleen in uitzonderingsgevallen toegestaan. De veiligheidszone wordt gemeten vanaf het hart van de spoorbundel, het midden van de weg of op de referentiepunten gelegen op de begrenziingslijnen van de vaarweg. In het kader van de ruimtelijke ordening dient de afstand die voor de veiligheidszone in het Basisnet is vastgesteld te worden gehanteerd en wordt niet meer berekend. Het groepsrisico daarentegen dient wel te worden berekend

en wordt daarbij de maximale benutting van groeiruimte voor het vervoer toegepast die in de bijlage van het Basisnet is vastgelegd.

Daarnaast moet voor bepaalde transportmodaliteiten met veel vervoer van zeer brandbare en toxische vloeistoffen in het Basisnet rekening worden gehouden met een plasbrandaandachtsgebied (PAG). Een PAG is een gebied tot 30 meter aan weerszijden van de spoorbaan (en erboven) en 30 meter gemeten vanaf de rechter rand van de rijstrook van de (rijks)weg of het spoor waarbinnen, bij realisatie van kwetsbare objecten, rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

Plasbranden kunnen ontstaan wanneer brandbare vloeistoffen ten gevolge van een ongeluk of calamiteit kunnen weglekken uit een tankwagen/wagon en tot ontbranding kunnen komen.

3.2.2 Provinciaal Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Het provinciaal basisnet Groningen is het antwoord op de Nota Vervoer gevaarlijke stoffen waarin een borging van risicoafstanden als gevolg van transporten van gevaarlijke stoffen wordt aangekondigd. Het doel is om deze transportroutes vast te leggen en een systeem te creëren waarbij rekening kan worden gehouden met de dynamiek van transport en toekomstige groei. Om dit te bereiken zijn in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 rondom een aantal aangewezen transportroutes (de grotere weg-, spoor- en waterinfrastructuur) veiligheidszones opgenomen. Onderstaand worden de zones weergegeven:

- Veiligheidszone 1 provinciale wegen: zone langs wegen in verband met plaatsgebonden risico (PR max) provinciale wegen. Gemeten vanaf het midden van de buitenste weg kanten;
- Veiligheidszone 2 invloedsgebied provinciaal basisnet Groningen: Bevat een nadere verantwoording van het groepsrisico en biedt inzicht in de manier waarop rekening is gehouden met het advies van de Veiligheidsregio Groningen. Wordt gemeten vanaf de buitenrand van de transportroute;
- Veiligheidszone 3 transport: Veiligheidszone rondom wegen en spoorwegen in verband met de bescherming van minder zelfredzame personen. Deze zone is bepaald op 30 meter gemeten vanaf de buitenste wegkanten van de wegen vanaf de buitenste spoorstaven van de spoorbundel voor het doorgaand verkeer.

3.3 Buisleidingen

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn de normen voor externe veiligheid in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vastgelegd. De regels voor buisleidingen zijn op basis van het Bevb uitgewerkt in de Ministeriële regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Ook het Bevb is op dezelfde wijze opgesteld als het Bevi. Het Bevb stelt verplicht om bij onder andere het vaststellen van een bestemmingsplan rekening te houden met de externe veiligheidsaspecten.

3.3.1 Belemmeringenstrook

In elk bestemmingsplan wordt ruimte gereserveerd voor onderhoud aan de leiding door middel van een belemmeringenstrook van minimaal 4 of 5 meter aan weerszijden van de leiding met een bouwverbod en een aanlegvergunningstelsel. De afstand wordt gemeten vanuit het hart van de leiding. Voor een hogedrukaardgasleiding die valt onder de werkingssfeer van het Bevb (inwendige diameter ≥ 50 mm, druk 16 bar tot en met 40 bar) geldt een belemmeringenstrook van 4 meter. Voor aardgasleidingen met een druk > 40 bar bedraagt de belemmeringenstrook 5 meter.

4 Ruimtelijke inventarisatie

4.1 Verbouw kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen Foxham 45–47 te Hoogezand

Voor een bouwplan aan de Foxham 46–47 te Hoogezand wordt het bestemmingsplan Hoogezand–Foxham 45 opgesteld.

Het plan wordt opgesteld voor de verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid (aan huis verbonden beroepen/bedrijven) en 8 appartementen. In de voormalige pastorie (1 bouwlaag met kap) komen 2 appartementen en in de voormalige kerk komen op de begane grond ruimtes voor bedrijvigheid en op de 1e verdieping 6 appartementen.

4.2 Risicovolle inrichtingen

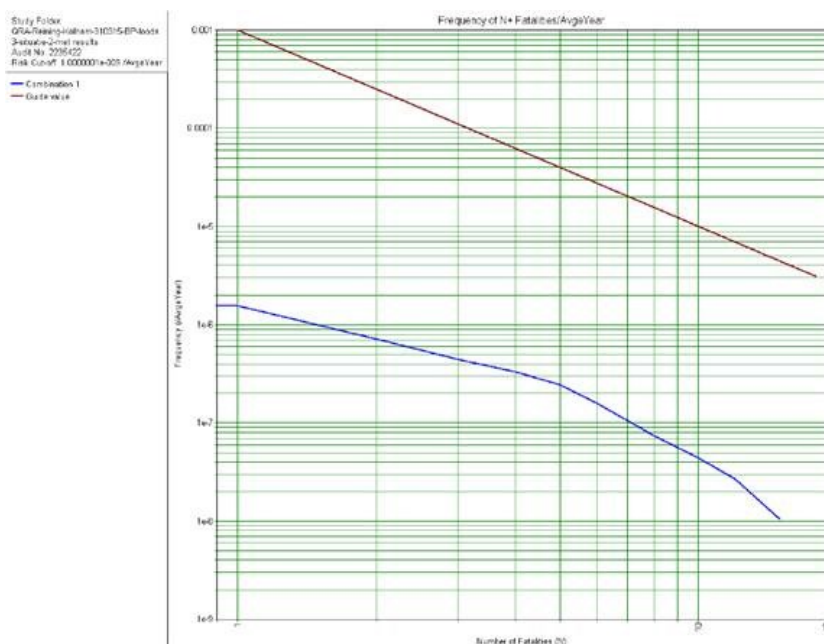
Nabij het plangebied zijn risicovolle inrichtingen gelegen waarvan het invloedsgebied is gelegen over het plangebied.

Soort	Risicobron	Wet- en regelgeving
Inrichting	Topbrands Europe (voormalig Reining Warehousing B.V.)	Bevi
	Koopman Warehousing B.V.	Bevi
	QEW Engineered Rubber	Bevi

Tabel 1: relevante risicobron risicovolle inrichting

4.2.1 Topbrands Europe

Buiten het plangebied bevindt zich aan de H. Fordlaan 2 te Kolham Topbrands Europe. Topbrands Europe is een BRZO-inrichting en valt onder het Bevi. Met een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), welke met het rekenprogramma Safeti-nl is uitgevoerd is de PR 10^{-6} bepaald op circa 55 meter en ingevoerd in de Risicokaart Nederland en het invloedsgebied van Topbrands Europe is bepaald op 677 meter. Bij de bepaling van het groepsrisico van Topbrands Europe zijn de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied meegenomen. Uit deze berekening is een FN-curve naar voren gekomen, welke is gelegen onder de oriënterende waarde, zie onderstaande figuur.

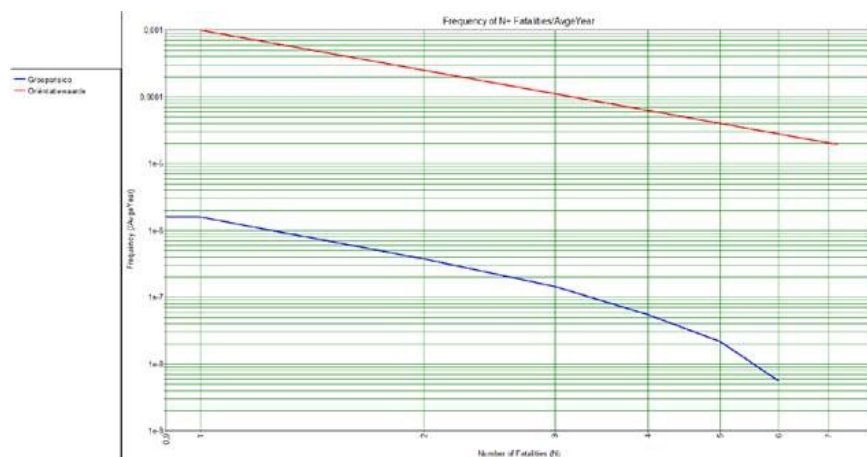

Figuur 4: FN-curve Topbrands Europe

De verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen aan de Foxham 45-47 te Hoogezand wordt gerealiseerd op circa 400 meter afstand van Topbrands Europe. De PR 10^{-6} contour reikt niet tot het plangebied. Het invloedsgebied van Topbrands Europe is gelegen over het plangebied. Middels een indicatieve risicoberekening is de voorgenoemde ontwikkeling in het Safeti-NL rekenprogramma voor Topbrands Europe ingevoerd. Door het toevoegen van circa 25 personen in onderhavige plangebied op circa 400 meter afstand van Topbrands Europe is geen significante wijziging van het berekende groepsrisico waargenomen.

4.2.2 Koopman Warehousing B.V.

Buiten het plangebied bevindt zich aan de Industrieweg 4 te Hoogezand Koopman Warehousing B.V. Koopman is een BRZO-inrichting en valt onder het Bevi. Met een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), welke met het rekenprogramma Safeti-nl is uitgevoerd is de PR 10^{-6} bepaald op circa 35 meter en ingevoerd in de Risicokaart Nederland en het invloedsgebied van Koopman bepaald op 3350 meter. Bij de bepaling van het groepsrisico van Koopman zijn de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied meegenomen. Uit deze berekening is een FN-curve naar voren gekomen, welke is gelegen onder de oriënterende waarde, zie onderstaande figuur.

Figuur 5: FN-curve Koopman Warehousing B.V.

De verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen aan de Foxham 45-47 te Hoogezand wordt gerealiseerd op circa 520 meter afstand van Koopman. De PR 10^{-6} contour reikt niet tot het plangebied. Het invloedsgebied van Koopman is gelegen over het plangebied. Middels een indicatieve risicoberekening is de voorgenoemde ontwikkeling in het Safeti-NL rekenprogramma voor Koopman ingevoerd. Door het toevoegen van circa 25 personen in onderhavige plangebied op circa 520 meter afstand van Koopman is geen significante wijziging van het berekende groepsrisico waargenomen.

4.2.3 QEW Engineered Rubber

Buiten het plangebied bevindt zich aan de Foxham 57 te Hoogezand QEW Engineered Rubber. QEW Engineered Rubber is een inrichting gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en valt onder het Bevi. Het betreft een categoriale inrichting en met de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) is de PR 10^{-6} bepaald op 20 meter en ingevoerd in de Risicokaart Nederland en de effectafstand is bepaald op 20 meter.

De verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen aan de Foxham 45–47 te Hoogezand wordt gerealiseerd op circa 110 meter afstand van QEW Engineered Rubber. De PR 10^{-6} contour en de effectafstand reiken niet tot het plangebied.

4.3 Risicovolle transportroutes

In de nabijheid van het plangebied zijn de volgende risicobronnen, alsmede de bronnen die invloed hebben op het plangebied, geïnventariseerd.

Soort	Risicobron	Wet- en regelgeving
Transport	Spoorlijn Groningen – Duitse grens route 250, Waterhuizen aansl. – Veendam aansl.	Basisnet
	Rijksweg A7	Basisnet
	Provinciale weg N860	Omgevingsverordening provincie Groningen 2016
	Provinciale weg N386	Omgevingsverordening provincie Groningen 2016

Tabel 2: Risicobronnen

4.3.1 Plaatsgebonden risico transport

Voor de spoorlijn Groningen – Duitse grens en de rijksweg A7 is het risico berekend. Voor de vervoerscijfers is gebruik gemaakt van de aantallen genoemd in het Basisnet.

De spoorlijn Groningen – Duitse grens kent, ter hoogte van het plangebied, volgens het Basisnet een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van 1 meter. De afstand van de spoorlijn tot het plangebied is circa 700 meter. De plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de spoorlijn reikt niet tot het plangebied en daarmee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.

De rijksweg A7 kent, ter hoogte van het plangebied, volgens het Basisnet een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van 0 meter. De afstand van de A7 tot het plangebied is circa 650 meter. De plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de A7 reikt niet tot het plangebied en daarmee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.

4.3.2 Veiligheidszone 1 provinciale wegen

Voor de provinciale wegen N386 en N860 is het risico berekend. Voor de N386 en N860 zijn voor de vervoerscijfers gebruik gemaakt van de referentiewaarden overige provinciale wegen zoals deze zijn opgenomen in het Omgevingsverordening provincie Groningen 2016. In de Omgevingsverordening zijn de provinciale wegen N386 en N860 niet opgenomen als zijnde een weg met een veiligheidszone 1 provinciale wegen (PRmax) buiten de weg. Daarmee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.

4.3.3 Plasbrandaandachtsgebied Basisnet en veiligheidszone 3 transport

4.3.3.1 Plasbrandaandachtsgebied Basisnet

In het Basisnet is een plasbrandaandachtsgebied (PAG) van 30 meter aangegeven (gemeten vanaf de rand van de infrastructuur). Het bevoegd gezag vermeldt de redenen die er toe hebben geleid om in dat gebied nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten toe te laten, gelet op de mogelijke gevolgen van een ongeval met brandbare vloeistoffen.

In de regeling Basisnet is voor de spoorlijn Groningen – Duitse grens aangegeven dat hier een plasbrandaandachtsgebied aanwezig is. De afstand van het plangebied tot de spoorlijn Groningen – Duitse grens is circa 700 meter. Dit is buiten de PAG en hierdoor is dit aspect niet relevant.

In de regeling Basisnet is voor de rijksweg A7 aangegeven dat hier geen plasbrandaandachtsgebied aanwezig is. Hierdoor is dit aspect niet relevant.

4.3.3.2 Veiligheidszone 3 transport

In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is opgenomen dat voor de provinciale wegen N386 en N860, de rijksweg A7 en de spoorlijn Groningen – Duitse grens een veiligheidszone 3 transport geldt. Voor deze zone geldt een afstand van 30 meter. Een plan voorziet niet in de bouw van nieuwe objecten of het gebruik van bestaande objecten voor minder zelfredzame personen binnen deze 30 meter.

De provinciale wegen N386 en N860, de rijksweg A7 en de spoorlijn Groningen – Duitse grens zijn gelegen buiten het plangebied. De veiligheidszone 3 transport van genoemde transportroutes reikt niet tot in het plangebied. De veiligheidszone 3 transport van de provinciale wegen N386 en N860, de rijksweg A7 en de spoorlijn Groningen – Duitse grens vormt geen belemmering voor onderhavig plan.

4.3.4 Groepsrisico transport

Algemeen

In de Handleiding risicoanalyse transport (HART, versie 1.2, 11 januari 2017, Rijkswaterstaat) is bepaald tot welke afstand bevolking invloed kan hebben op het resultaat van het groepsrisico. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens.

Volgens de handleiding is voor de berekening van het groepsrisico inzicht nodig in de personen-dichtheden binnen het invloedsgebied van de maatgevende stof ter hoogte van het plangebied. In onderstaande tabel is de maatgevende stof, het invloedsgebied en de afstand van het onderhavige plangebied tot de spoorlijn Groningen – Duitse grens, de rijksweg A7 en de provinciale wegen N386 en N860 weergegeven:

Traject	Maatgevende stof	Invloedsgebied (m)	Afstand tot locatie in m
Spoorlijn Groningen – Duitse grens route 250, Waterhuizen aansl. – Veendam aansl.	B3	4000	circa 700
Rijksweg A7	GF3	355	circa 650
Provinciale weg 386	GF3	355	circa 650
Provinciale weg N860	GF3	355	circa 710

Tabel 3: Maatgevende stof, invloedsgebied en afstand tot plangebied

Het plangebied ligt buiten 200 meter en binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Groningen – Duitse grens. Gelet hierop kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Het plangebied ligt buiten 200 meter en buiten het invloedsgebied van de rijksweg A7. Gelet hierop kan een verantwoording van het groepsrisico achterwege blijven.

Het plangebied ligt buiten 200 meter en buiten de "veiligheidszone 2 invloedsgebied provinciale wegen" van de provinciale wegen N386 en N860 zoals deze op kaart 3 van de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is opgenomen. Gelet hierop kan een verantwoording van het groepsrisico achterwege blijven.

4.4 Risicovolle transportleiding

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich geen risicovolle transportleidingen met een werkdruk van 40 bar of hoger, van de Gasunie / NAM, welke relevant zijn voor externe veiligheid.

5 Verantwoording groepsrisico

5.1 Risicovolle transportroutes

In het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) is in artikel 8 eerste lid opgenomen dat indien een bestemmingsplan of omgevingsvergunning betrekking heeft op een gebied dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen 200 meter van een transportroute, wordt in de toelichting bij dat plan onderscheidenlijk in de ruimtelijke onderbouwing van die vergunning tevens ingegaan op:

- a.
 - 1°. de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de transportroute op het tijdstip waarop het plan of besluit wordt vastgesteld, rekening houdend met de in dat gebied reeds aanwezige personen en de personen die in dat gebied op grond van het geldende bestemmingsplan of de geldende bestemmingsplannen of een omgevingsvergunning redelijkerwijs te verwachten zijn, en
 - 2°. de als gevolg van het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen in het gebied waarop dat plan of die vergunning betrekking heeft;
- b. het groepsrisico op het tijdstip waarop het plan of de vergunning wordt vastgesteld en de bijdrage van de in dat plan of besluit toegelaten kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico, vergeleken met de oriëntatiewaarde;
- c. de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die bij de voorbereiding van het plan of de vergunning zijn overwogen en de in dat plan of die vergunning opgenomen maatregelen, waaronder de stedenbouwkundige opzet en voorzieningen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte, en
- d. de mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico en de voor- en nadelen daarvan.

Het eerste lid, van artikel 8, kan buiten toepassing blijven indien bij de vaststelling van het besluit, bedoeld in het eerste lid, wordt aangetoond dat:

- a. het groepsrisico, gelet op de dichtheid van personen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 1° en 2°, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde, of
- b.
 - 1°. het groepsrisico, gelet op de redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 2°, met niet meer dan tien procent toeneemt, en
 - 2°. de oriëntatiewaarde, gelet op de dichtheid van personen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 1° en 2°, niet wordt overschreden.

Indien toepassing wordt gegeven aan het hierboven weergegeven tweede lid van artikel 8, bevat de toelichting bij het besluit de onderbouwing daarvan.

In artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes is opgenomen dat in de toelichting bij een bestemmingsplan en in de ruimtelijke onderbouwing van een omgevingsvergunning wordt, voor zover het gebied waarop dat plan of die vergunning betrekking heeft binnen het invloedsgebied ligt van een weg, spoorweg of binnenwater waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, in elk geval ingegaan op:

- a. de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die weg, spoorweg of dat binnenwater, en
- b. voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die weg, spoorweg of dat binnenwater een ramp voordoet.

De spoorlijn Groningen – Duitse grens is gelegen buiten het plangebied op een afstand van 700 meter afstand. Het invloedsgebied van de transportroute is gelegen over het plangebied.

Gezien bovenstaande artikelen 7 en 8 uit het Besluit externe veiligheid transportroutes kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

5.2 Advies Veiligheidsregio Groningen

In het kader van externe veiligheid is de Veiligheidsregio Groningen verzocht om advies uit te brengen op de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. De door Veiligheidsregio Groningen geformuleerde bevindingen en adviezen zijn op 23 november 2018 ontvangen als tekstvoorstel en in deze veiligheidsstudie overgenomen en hieronder in de paragrafen 5.2.1 en 5.2.2 weergegeven.

Over de concrete invulling van de paragrafen 5.2.1 en 5.2.2 heeft op 16 januari 2019 overleg plaatsgevonden. Hier zijn de knelpunten met betrekking tot bereikbaarheid en bluswater uitgelegd en mogelijke oplossingen besproken. Na het overleg heeft de Veiligheidsregio Groningen middels een brief van 31 januari 2019 met kenmerk Z/18/025905 de afspraken aan de gemeente Midden-Groningen kenbaar gemaakt. De afspraken met betrekking tot bereikbaarheid en bluswater zijn hieronder in paragraaf 5.2.3 opgenomen.

5.2.1 Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van de bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

De handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen B&B' (Veiligheidsregio Groningen, juli 2013) geldt hierbij als uitgangspunt.

Bereikbaarheid

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een calamiteit voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) kunnen worden benaderd, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied kent een geïsoleerde ligging. Het maakt deel uit van een schiereiland dat is gelegen tussen het Winschoterdiep en het Oude Winschoterdiep. Aan de noord-, west en zuidzijde wordt het schiereiland door deze watergangen begrensd.
- Het plangebied ligt aan een doodlopende weg en is slechts eenzijdig bereikbaar. De toegang ligt aan de kant van een risicobron (QEW Rubber). In het geval van een calamiteit met gevaarlijke stoffen ter plaatse van deze inrichting kan de locatie nauwelijks worden bereikt.
- De drie BEVI-bedrijven in de omgeving van het plangebied zijn over het algemeen voldoende snel en via meerdere kanten bereikbaar voor de hulpdiensten.

Samenvattend is de bereikbaarheid slecht.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om te zorgen voor een goede, tweezijdige bereikbaarheid van het plangebied. Dit kan bijvoorbeeld door realisatie van een extra toegang via een brug over het Oude Winschoterdiep of het Winschoterdiep. Veiligheidsregio Groningen adviseert om in overleg te gaan met het brandweercluster Gorecht om te komen tot een goede uitwerking van de toegankelijkheid conform de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen'.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- In het plangebied zelf zijn geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.
- Nabij het plangebied is open water aanwezig (Oude Winschoterdiep) dat mogelijk gebruikt kan worden als secundair bluswater. Hiervoor dient wel een opstelplaats voor een brandweerauto gerealiseerd te worden. De dichtstbijzijnde opstelplaats bevindt zich op meer dan 100 m vanaf de rand van het plangebied en op circa 150 m vanaf de geplande bebouwing. Dit is meer dan toegestaan volgens het Bouwbesluit en de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen'.
- Rondom de drie risicovolle inrichtingen is bluswater aanwezig in de vorm van ondergrondse brandkranen aangesloten op het leidingnet, geboorde putten (grondwater) en open water met opstelplaatsen.

Samenvattend is de bluswatersituatie onvoldoende.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om het plangebied te voorzien van adequate bluswatervoorzieningen. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van ondergrondse brandkranen en/of het aanleggen van een opstelplaats voor een brandweervoertuig bij het open water aan de zuidkant van het plangebied (zie bijlage voor eisen aan een opstelplaats). In deze samenhang wijst Veiligheidsregio Groningen ook op artikel 6.30 uit het Bouwbesluit 2012. Dit artikel stelt toereikende bluswatervoorziening voor een bouwwerk verplicht.

5.2.2 Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor

de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- mogelijkheden tot vluchten of schuilen;
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Het plan voorziet niet in de realisatie van objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen in het invloedsgebied van de risicobronnen. Volgens de toelichting gaat het om woningen. De toekomstige bewoners van het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Het aspect zelfredzaam vermogen geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Mogelijkheden tot vluchten of schuilen

De ligging van het plangebied op een schiereilandzelf belemmert de ontvluchting enigszins. Het schiereiland waarop het plangebied ligt, kan slechts aan de westzijde worden verlaten. Hier bevindt zich het BEVI-bedrijf QEW Rubber. Bij een calamiteit ter plaatse van deze inrichting, kunnen mensen het gebied mogelijk niet verlaten. Het aanleggen van (een) extra ontsluitingsweg(en) zou een gunstig effect hebben. Hiervoor moet een brug over het Winschoterdiep en/of het Oude Winschoterdiep worden gerealiseerd.

Bij incidenten met gevaarlijke toxische stoffen kan schuilen de beste optie zijn. De geplande gebouwen bieden voldoende mogelijkheden om te schuilen. Om goed te schuilen dient, indien aanwezig, de automatische ventilatie uitgezet te worden. Verder moeten deuren en ramen gesloten worden.

Samenvattend zijn de mogelijkheden om het plangebied te ontvluchten niet optimaal.

De veiligheidsregio adviseert om bij de verdere uitwerking van het plan de ontsluiting van het gebied te verbeteren, zodat mensen beter uit het rampgebied kunnen vluchten. Dit kan bijvoorbeeld door realisatie van bruggen over het Winschoterdiep of het Oude Winschoterdiep.

Alarmeringsmogelijkheden

Het plangebied ligt binnen het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS-palen 23-569). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft bekendgemaakt, vanaf 2017 in fases met de WAS-sirenes te willen stoppen.

Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Daarnaast wordt in de toekomst bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens en sociale media. Hierdoor is een snelle alarmering in het hele plangebied mogelijk.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

5.2.3 Bereikbaarheid

Situatie

Het plangebied is slechts eenzijdig bereikbaar voor hulpdiensten en ligt aan een doodlopende weg. Dat is ongunstig in het geval van een calamiteit. Daarom is in eerste instantie geadviseerd om de bereikbaarheid te verbeteren, bijvoorbeeld door aanleg van een brug. Tijdens het overleg is duidelijk geworden dat de bereikbaarheid in het kader van de geplande ontwikkeling niet kan worden verbeterd. De aanleg van een brug behoort niet tot de mogelijkheden. Deze maatregel is te duur, respectievelijk ongewenst vanuit het oogpunt van de vaarwegbeheerder.

Oplossing

Toegang van de locatie via slechts één weg is mogelijk. Het is dan van belang dat deze weg zo veel mogelijk vrij is van (geparkeerde) voertuigen en andere obstakels om alle hulpverleningsdiensten de noodzakelijke ruimte te bieden. Met betrekking tot de doodlopende weg adviseert de veiligheidsregio om deze aan te leggen met een minimale wegbreedte van 4,5 meter en te zorgen voor een keermogelijkheid aan het einde.

De veiligheid voor toekomstige gebruikers kan verder worden vergroot door maatregelen te treffen op gebouwniveau. Indien de geplande nieuwe gebouwen bescherming bieden tegen de effecten van een calamiteit bij een van de risicobronnen (hittestraling, toxische wolk), kunnen de bewoners hier schuilen.

Conclusie

Indien bij de realisatie van de geplande nieuwbouw rekening wordt gehouden met wegbreedte, keermogelijkheid en de standards voor veilig bouwen (conform Bouwbesluit 2012), kan het advies voor een extra toegangs-/ontsluitingsroute komen te vervallen.

Bluswater

Situatie

In het plangebied zelf zijn geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. In de nabijheid van het plangebied is open water aanwezig (Oude Winschoterdiep). In eerste instantie heeft de veiligheidsregio geadviseerd om ondergrondse brandkranen te plaatsen in het plangebied of om een opstelplaats voor een brandweervoertuig aan te leggen aan het Oude Winschoterdiep. Tijdens het overleg is door de gemeente aangegeven dat een voorkeur bestaat voor het gebruik van open water (in plaats van aanleg brandkranen).

Oplossing

Op verzoek van de gemeente heeft Cluster Gorecht van Veiligheidsregio Groningen de situatie nader onderzocht. Op grond van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat het Oude Winschoterdiep ook zonder aanleg van een opstelplaats kan worden gebruikt voor bluswater.

Conclusie

Het oorspronkelijke advies – plaatsen brandkranen of aanleg van een opstelplaats – komt hiermee te vervallen.

6 Conclusie

De Omgevingsdienst Groningen heeft een externe veiligheidsonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de verbouw van de voormalige kerk en pastorie tot bedrijvigheid en 8 appartementen aan de Foxham 45–47 te Hoogezand. Hiervoor is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van risicovolle inrichtingen, risicovolle transportassen en risicovolle transportleidingen beoordeelt. De belangrijkste constatering en te nemen maatregelen voor de verantwoording van het groepsrisico kunnen als volgt worden samengevat.

- De plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van Topbrands Europe, Koopman Warehousing B.V. en QEW Engineered Rubber reikt niet tot het plangebied;
- Het invloedsgebied van Topbrands Europe en Koopman Warehousing B.V. bedraagt respectievelijk 677 meter en 3350 meter en ligt over het plangebied;
- De effectafstand van QEW Engineered Rubber reikt niet tot het plangebied;
- De spoorlijn Groningen – Duitse grens kent ter hoogte van het plangebied, volgens het Basisnet een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van 1 meter. De spoorlijn is gelegen op een afstand van 700 meter afstand van het plangebied. De plaatsgebonden risicocontour reikt niet tot het plangebied. Hierdoor is dit aspect niet relevant;
- De spoorlijn is gelegen op een afstand van 700 meter afstand van het plangebied. Het plasbrandaandachtsgebied reikt niet tot in het plangebied. Hierdoor is dit aspect niet relevant;
- De spoorlijn Groningen – Duitse grens heeft een invloedsgebied van 4000 meter en ligt over het plangebied;
- In bijlage I: basisnet weg tabel uit de Regeling basisnet is voor de rijksweg A7 aangegeven dat het plaatsgebonden risico 10^{-6} op 0 meter van de weg ligt. De afstand van de A7 tot de plangrens is ongeveer 650 meter. De plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de A7 reikt niet tot de plangrens, daarmee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.
- In de regeling Basisnet is voor de rijksweg A7 opgenomen dat voor het weggedeelte nabij het plangebied geen plasbrandaandachtsgebied geldt. Hierdoor is dit aspect niet relevant.
- Het invloedsgebied van de rijksweg A7 betreft 355 meter en is niet gelegen over het plangebied;
- De veiligheidszone 1 provinciale wegen (PRmax) van de provinciale wegen N386 en N860 ligt niet buiten de weg;
- De provinciale wegen N386 en N860 zijn gelegen op een afstand van respectievelijk 650 meter 710 meter afstand van het plangebied. De veiligheidszone 3 transport van de provinciale wegen N386 en N860 reikt niet tot het plangebied;
- Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de provinciale wegen N386 en N860 geldt een veiligheidszone 2 invloedsgebied provinciale wegen van 355 meter. Het plangebied ligt niet binnen de veiligheidszone 2.
- In de nabijheid van het plangebied zijn geen risicovolle transportleidingen gelegen waarvan het invloedsgebied reikt tot over het plangebied;

Groepsrisico

- Het berekende groepsrisico van Topbrands Europe en Koopman Warehousing B.V. in de huidige situatie is gelegen onder de oriënterende waarde;
- Voor de toekomstige situatie geldt dat het groepsrisico, door invulling van het plangebied met 25 personen op zeer grote afstand van Topbrands Europe en Koopman Warehousing B.V. geen significante wijziging van het berekende groepsrisico zijn waargenomen;

- Gezien de afstand van het plangebied tot de spoorlijn Groningen – Duitse grens, de rijksweg A7 en de provinciale wegen N386 en N860 zal het groepsrisico niet of nauwelijks worden beïnvloed en kunnen berekeningen van het groepsrisico achterwege blijven.

Veiligheidsregio Groningen

Veiligheidsregio Groningen heeft de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van de risicobronnen en het plangebied beoordeeld.

- Met betrekking tot de bereikbaarheid binnen het plangebied adviseert de veiligheidsregio om de toegangswegen en eventuele toekomstige wegen zo veel mogelijk vrij zijn van geparkeerde auto's en andere obstakels. Verder adviseert de veiligheidsregio om de doodlopende weg aan te leggen met een minimale wegbreedte van 4.5 meter en te zorgen voor een keermogelijkheid aan het einde.
- Ten aanzien van het aspect zelfredzaamheid adviseert de veiligheidsregio om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

Ongeacht de inzet van de gemeente Midden-Groningen en de hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken zal er altijd sprake zijn van een restrisico. Immers, de kans op een ongeval, hoe klein dan ook, blijft altijd aanwezig. Door, voor onderhavig plan, invulling te geven aan het advies van de Veiligheidsregio Groningen wordt getracht het restrisico zo klein mogelijk te maken.

Gemeente : Midden-Groningen
Plangebied : Hoogezand – Foxham 45
Betreft : Tekstvoorstel bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid
Opsteller : Mark-Olaf Sorkale
Datum : 23 November 2018

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied 'Hoogezand – Foxham 45' beoordeeld. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de ruimtelijke afweging (verantwoording groepsrisico). Daarnaast adviseren wij op basis van Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 over de brandweezorg binnen het plangebied.

Het plangebied ligt in de nabijheid van drie bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Een ongeluk ter plaatse van deze bedrijven kan invloed hebben op de omgeving. De bedrijven vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en staat op de risicokaart.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van de bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

De handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen B&B' (Veiligheidsregio Groningen, juli 2013) geldt hierbij als uitgangspunt.

Bereikbaarheid

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een calamiteit voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) kunnen worden benaderd, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied kent een geïsoleerde ligging. Het maakt deel uit van een schiereiland dat is gelegen tussen het Winschoterdiep en het Oude Winschoterdiep. Aan de noord-, west en zuidzijde wordt het schiereiland door deze watergangen begrensd.
- Het plangebied ligt aan een doodlopende weg en is slechts eenzijdig bereikbaar. De toegang ligt aan de kant van een risicobron (QEW Rubber). In het geval van een calamiteit met gevaarlijke stoffen ter plaatse van deze inrichting kan de locatie nauwelijks worden bereikt.
- De drie BEVI-bedrijven in de omgeving van het plangebied zijn over het algemeen voldoende snel en via meerdere kanten bereikbaar voor de hulpdiensten.

⇒ *Samenvattend is de bereikbaarheid slecht. Veiligheidsregio Groningen adviseert om te zorgen voor een goede, tweezijdige bereikbaarheid van het plangebied. Dit kan bijvoorbeeld door realisatie van een extra toegang via een brug over het Oude Winschoterdiep of het Winschoterdiep. Veiligheidsregio Groningen adviseert om in overleg te gaan met het brandweercluster Gorecht om te komen tot een goede uitwerking van de toegankelijkheid conform de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen'.*

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- In het plangebied zelf zijn geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.
- Nabij het plangebied is open water aanwezig (Oude Winschoterdiep) dat mogelijk gebruikt kan worden als secundair bluswater. Hiervoor dient wel een opstelplaats voor een brandweerauto

gerealiseerd te worden. De dichtstbijzijnde opstelplaats bevindt zich op meer dan 100 m vanaf de rand van het plangebied en op circa 150 m vanaf de geplande bebouwing. Dit is meer dan toegestaan volgens het Bouwbesluit en de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen'.

- Rondom de drie risicovolle inrichtingen is bluswater aanwezig in de vorm van ondergrondse brandkranen aangesloten op het leidingnet, geboorde putten (grondwater) en open water met opstelplaatsen.

⇒ *Samenvattend is de bluswatersituatie onvoldoende.*

Veiligheidsregio Groningen adviseert om het plangebied te voorzien van adequate bluswatervoorzieningen. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van ondergrondse brandkranen en/of het aanleggen van een opstelplaats voor een brandweervoertuig bij het open water aan de zuidkant van het plangebied (zie bijlage voor eisen aan een opstelplaats). In deze samenhang wijst Veiligheidsregio Groningen ook op artikel 6.30 uit het Bouwbesluit 2012. Dit artikel stelt toereikende bluswatervoorziening voor een bouwwerk verplicht.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- mogelijkheden tot vluchten of schuilen;
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Het plan voorziet niet in de realisatie van objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen in het invloedsgebied van de risicobronnen. Volgens de toelichting gaat het om woningen. De toekomstige bewoners van het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

⇒ Het aspect zelfredzaam vermogen geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Mogelijkheden tot vluchten of schuilen

De ligging van het plangebied op een schiereiland zelf belemmert de ontvluchting enigszins. Het schiereiland waarop het plangebied ligt, kan slechts aan de westzijde worden verlaten. Hier bevindt zich het BEVI-bedrijf QEW Rubber. Bij een calamiteit ter plaatse van deze inrichting, kunnen mensen het gebied mogelijk niet verlaten. Het aanleggen van (een) extra ontsluitingsweg(en) zou een gunstig effect hebben. Hiervoor moet een brug over het Winschoterdiep en/of het Oude Winschoterdiep worden gerealiseerd.

Bij incidenten met gevaarlijke toxische stoffen kan schuilen de beste optie zijn. De geplande gebouwen bieden voldoende mogelijkheden om te schuilen. Om goed te schuilen dient, indien aanwezig, de automatische ventilatie uitgezet te worden. Verder moeten deuren en ramen gesloten worden.

⇒ *Samenvattend zijn de mogelijkheden om het plangebied te ontvluchten niet optimaal. De veiligheidsregio adviseert om bij de verdere uitwerking van het plan de ontsluiting van het gebied te verbeteren, zodat mensen beter uit het rampgebied kunnen vluchten. Dit kan bijvoorbeeld door realisatie van bruggen over het Winschoterdiep of het Oude Winschoterdiep.*

Alarmeringsmogelijkheden

Het plangebied ligt binnen het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS-palen 23-569). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft bekendgemaakt, vanaf 2017 in fases met de WAS-sirenes te willen stoppen.

Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Daarnaast wordt in de toekomst bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens en sociale media. Hierdoor is een snelle alarmering in het hele plangebied mogelijk.

- ⇒ *Veiligheidsregio Groningen adviseert om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).*

Conclusie

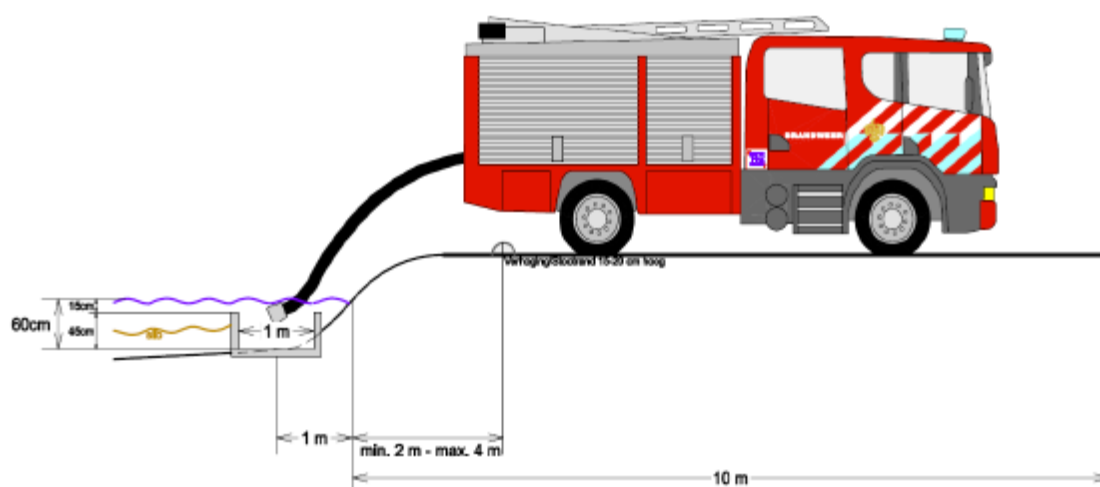
Ter plaatse van het plangebied 'Hoogezand – Foxham 45' is sprake van externe veiligheidsrisico's vanwege de aanwezigheid van een aantal BEVI-bedrijven in de omgeving. Het plangebied ligt binnen de invloedsgebieden van Topbrands Europe en Koopmans Warehousing B.V. Hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk.

Veiligheidsregio adviseert om u om de volgende maatregelen te treffen:

- *Zorgen voor een adequate, tweezijdige bereikbaarheid van het plangebied, bijvoorbeeld door realisatie van een brug over het Winschoterdiep of het Oude Winschoterdiep. Dit in overleg met het Brandweer Cluster Gorecht.*
- *Het plangebied te voorzien van adequate bluswatervoorzieningen (brandkranen en/of opstelplaats). Dit in overleg met Brandweer Cluster Gorecht.*
- *De ontsluiting van het gebied te verbeteren, zodat mensen beter uit het rampgebied kunnen vluchten, bijvoorbeeld door realisatie van bruggen over het Winschoterdiep of het Oude Winschoterdiep.*
- *De bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).*

Bijlage : Inrichting waterwinplaats open water

- De benodigde verharding van de openbare weg naar de waterwinplaats en de opstelplaats voor het blusvoertuig dienen geschikt te zijn voor een asbelasting van 10 ton en een totaalgewicht van 18 ton. ['Brandbeveiligingsinstallaties', Hst. 5, paragraaf 3.4.1]
- De vrije opstelplaats voor het blusvoertuig dient een afmeting te hebben van minimaal 10 x 4 meter en een vrije hoogte van 4,20 meter. ['Brandbeveiligingsinstallaties', Hst. 5, paragraaf 3.4.1]
- Indien de opstelplaats haaks staat ten opzichte van de waterkant, moet op de afstand van 2 meter van het einde van de opstelplaats over de volle breedte van de rijloper een verhoging (stootrand) worden aangebracht van tussen 15 cm en 20 cm hoog. ['Brandbeveiligingsinstallaties', Hst. 5, paragraaf 3.4.3]
- In overleg met de lokale brandweer moet de opstelplaats van het blusvoertuig door middel van een bord met de tekst 'BRANDWEER WATERWINPLAATS' gemarkeerd worden. Het bord moet een minimale afmeting hebben van 50 x 30 cm, en een letterhoogte van minimaal 8 cm. ['Brandbeveiligingsinstallaties', Hst. 5, paragraaf 3.4.4]
- De verticale afstand van de opstelplaats tot de laagste waterstand mag niet meer bedragen dan 5 meter. ['Brandbeveiligingsinstallaties', Hst. 5, paragraaf 3.4.2]
- Bij de laagste waterstand dient een minimale waterdiepte beschikbaar te blijven van 60 cm, opdat er geen modder of waterplanten worden aangezogen en er ook geen kolkvorming plaatsvindt. ['Brandbeveiligingsinstallaties', Hst. 5, paragraaf 2.4]
- Indien bij de laagste waterstand de waterdiepte minder bedraagt dan 1 meter, dient in de bodem een betonnen ring te zijn aangebracht waarin de zuigkorf van het blusvoertuig kan worden neergelaten:
 - De betonnen ring moet een diameter hebben van minimaal 1 meter, en zich ook bij de laagste waterstand minimaal 15 cm onder het wateroppervlak bevinden.
 - Het midden van de betonnen ring mag zich niet verder dan 1 meter uit de kant bevinden.
 - Binnen de rand van de betonnen ring dient de waterhoogte tussen de bodem en de laagste waterstand te allen tijde minimaal 60 cm te bedragen.

Gemeente Midden-Groningen
Afdeling Ruimtelijke Plannen
Postbus 75
9600 AB Hoogezand

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	31 januari 2019	Onze referentie	Z/18/025905
Aantal bijlagen	-	Uw referentie	n.v.t.
Behandeld door	Mark-Olaf Sorkale	Sector/dienst	Risicobeheersing
Telefoon	088 162 4735	Team	Specialistisch Advies
E-mail	mark-olaf.sorkale@vrgroningen.nl		

Onderwerp concept bestemmingsplan 'Hoogezand, Foxham 45-47', 2e reactie VRG

Geachte heer/mevrouw,

In oktober 2018 heeft u het concept bestemmingsplan 'Hoogezand, Foxham 45 - 47' aangeboden aan de Omgevingsdienst Groningen (ODG) en aan de Veiligheidsregio Groningen (VRG) ter toetsing van de veiligheidssituatie.

Aanleiding

Aanleiding voor het plan is de beoogde verbouw van de voormalige kerk en pastorie aan de Foxham 45-47 te Hoogezand tot bedrijvigheid en acht appartementen.

Ligging

Het plangebied ligt in de nabijheid van drie bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. De bedrijven vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI).

Advies 2018

Veiligheidsregio Groningen heeft het plan beoordeeld in het kader van externe veiligheid en op basis van de Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 (brandweezorg binnen het plangebied). Op 23 november 2018 is een schriftelijk advies uitgebracht. Het advies richtte zich met name op de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van bluswater. Beide aspecten geven aanleiding tot zorg en maken het treffen van maatregelen noodzakelijk. Voor het volledige advies verwijzen wij verder naar ons tekstvoorstel van 23 november 2018.

Overleg gemeente Midden-Groningen – Veiligheidsregio Groningen

Over de concrete invulling van het advies heeft op 16 januari jl. overleg plaatsgevonden. Bij het overleg waren aanwezig de heer H. Nieken namens uw organisatie en de heer M. Sorkale van Veiligheidsregio Groningen. Daarnaast zijn de knelpunten m.b.t. bluswater en bereikbaarheid uitgelegd en mogelijke oplossingen besproken.

Bereikbaarheid

Situatie

Het plangebied is slechts eenzijdig bereikbaar voor hulpdiensten en ligt aan een doodlopende weg. Dat is ongunstig in het geval van een calamiteit. Daarom is in eerste instantie geadviseerd om de bereikbaarheid te verbeteren, bijvoorbeeld door aanleg van een brug. Tijdens het overleg is duidelijk geworden dat de bereikbaarheid in het kader van de geplande ontwikkeling niet kan worden verbeterd. De aanleg van een brug behoort niet tot de mogelijkheden. Deze maatregel is te duur, respectievelijk ongewenst vanuit het oogpunt van de vaarwegbeheerder.

Oplossing

Toegang van de locatie via slechts één weg is mogelijk. Het is dan van belang dat deze weg zo veel mogelijk vrij is van (geparkeerde) voertuigen en andere obstakels om alle hulpverleningsdiensten de noodzakelijke ruimte te bieden. Met betrekking tot de doodlopende weg adviseert de veiligheidsregio om deze aan te leggen met een minimale wegbreedte van 4,5 meter en te zorgen voor een keermogelijkheid aan het einde.

De veiligheid voor toekomstige gebruikers kan verder worden vergroot door maatregelen te treffen op gebouwniveau. Indien de geplande nieuwe gebouwen bescherming bieden tegen de effecten van een calamiteit bij een van de risicobronnen (hittestraling, toxische wolk), kunnen de bewoners hier schuilen.

Conclusie

Indien bij de realisatie van de geplande nieuwbouw rekening wordt gehouden met wegbreedte, keermogelijkheid en de standaards voor veilig bouwen (conform Bouwbesluit 2012), kan het advies voor een extra toegangs-/ontsluitingsroute komen te vervallen.

Bluswater

Situatie

In het plangebied zelf zijn geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. In de nabijheid van het plangebied is open water aanwezig (Oude Winschoterdiep). In eerste instantie heeft de veiligheidsregio geadviseerd om ondergrondse brandkranen te plaatsen in het plangebied of om een opstelplaats voor een brandweervoertuig aan te leggen aan het Oude Winschoterdiep. Tijdens het overleg is door de gemeente aangegeven dat een voorkeur bestaat voor het gebruik van open water (in plaats van aanleg brandkranen).

Oplossing

Op verzoek van de gemeente heeft Cluster Gorecht van Veiligheidsregio Groningen de situatie nader onderzocht. Op grond van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat het Oude Winschoterdiep ook zonder aanleg van een opstelplaats kan worden gebruikt voor bluswater.

Conclusie

Het oorspronkelijke advies – plaatsen brandkranen of aanleg van een opstelplaats – komt hiermee te vervallen.

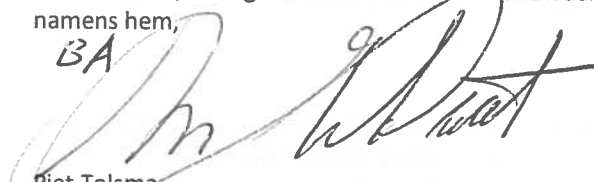
Samenvattend advies Veiligheidsregio Groningen

Veiligheidsregio Groningen heeft de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van de risicobronnen en het plangebied beoordeeld.

- *Met betrekking tot de bereikbaarheid binnen het plangebied adviseert de veiligheidsregio om de toegangswegen en eventuele toekomstige wegen zo veel mogelijk vrij te houden van geparkeerde auto's en andere obstakels. Verder adviseert de veiligheidsregio om de doodlopende weg aan te leggen met een minimale wegbreedte van 4.5 meter en te zorgen voor een keermogelijkheid aan het einde.*
- *Ten aanzien van het aspect zelfredzaamheid adviseert de veiligheidsregio om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).*

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Mark-Olaf Sorkale, via telefoonnummer: 088 162 4735.

Met vriendelijke groet,
het bestuur van Veiligheidsregio Groningen,
namens deze, de regionaal commandant brandweer,
namens hem,

BA
Piet Tolsma
Teamleider Specialistisch Advies

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Veiligheidsregio Groningen, Cluster Gorecht, clustercommandant